T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/382
KARAR NO : 2023/508
KARAR TR : 10/07/2023

ÖZET: İdari ve adli yargı yerlerince, tarafları, konusu ve sebebi aynı olan dava sebebiyle verilmiş ve kesinleşmiş iki ayrı görevsizlik kararı bulunmadığı, böylece 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesinde belirtilen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığının ve 19. maddesinde belirtilen koşulların da oluşmadığı anlaşıldığından, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yöntemine uygun bulunmayan BAŞVURUNUNREDDİ gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : A.S
Vekili : Av. A. G
Davalılar : Adli Yargıda
Maliye Hazinesi
Vekili : Av. Z. L. B
İdari Yargıda Adalet Bakanlığı

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, davacının, Aksaray 2. Ağır Ceza Mahkemesinde yapılan yargılama sonucunda, Mahkemenin 16/05/2018 tarih ve E.2017/189, K.2018/147 sayılı kararıylaaldığı hapis cezasının Yargıtay 16. Ceza Dairesinin 17/07/2020 tarih ve E.2020/1988, K.2020/3663 sayılı kararıyla onanarak kesinleştiğini, salıverilme tarihinin 26/03/2023, koşullu salıverilme tarihinin 26/07/2021 olduğunu, ilgili mevzuat uyarınca, koşullu salıverilme tarihine kadar denetimli serbestlik hakkından yararlanması gerekirken, Aksaray 2. Ağır Ceza Mahkemesi ile Aksaray Kapalı Ceza İnfaz Kurumunun mevzuatın gerektirdiği işlemleri geciktirmeleri, usul ve hukuka aykırı şekilde rapor tesis edilmesi, infaz hakimliği kararının yerine getirilmemesinden kaynaklı, davalı idarenin ağır kusuru nedeniyle fazladan dört ay on üç gün infaz kurumunda tutulduğunu, böylece psikolojik olarak çöküntüye uğradığını, hem ailesinin hem kendisinin derin ıstırap yaşamasına sebebiyet verildiğini, yaşamış olduğu acıyı biraz olsun hafifletmesi adına şimdilik 5.000 TL maddi, denetimli serbestliğe hak kazandığı tarihten itibaren başlayacak yasal faizi ile birlikte 20.000 TL manevi tazminatın ödenmesi istemiyle idariyargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. **Ankara 4. İdare Mahkemesi 11/03/2021 tarih ve E.2021/384, K.2021/532 sayılı kararı** ile, dava dilekçesinde Aksaray 2. Ağır Ceza Mahkemesi veYargıtay 16. Ceza Dairesinin uygulamalarıyla ilgili hizmet kusuru yanında infaz hakimliğinin görev alanına giren hususlarla ilgili işlemler hakkında da kusur iddialarına yer verildiğini, adalet teşkilatının işleyişindeki aksaklık, gecikme ile ilgili kusur iddiaları ile infaz hakimliğine şikayete tabi işlemlerle ilgili kusur iddialarına dayanan tazminat taleplerinin hukuki değerlendirmelerinin yargı yollarının farklı olması nedeniyle bu iddialara yönelik istemlerin tek dilekçe ile dava konusu edilmelerinin mümkün olmadığı sonucuna varıldığını açıklayarak,dava dilekçesinin, 2577 sayılı Kanun'a uygun olarak ayrı ayrı dilekçe düzenlendikten ve ayrı ayrı harç yatırıldıktan sonra yeniden dava açmakta serbest olmak üzere reddine, karara karşı temyiz ve istinaf yolunun kapalı olduğunun davacıya bildirilmesine karar vermiştir.

3. Davacı vekili, bu kez, aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. Ankara 27. Asliye Hukuk Mahkemesi 23/09/2021 tarih ve E.2021/69, K.2021/317 sayılı kararı ile, davanın çözümünün ağır ceza mahkemesine ait olduğu gerekçesiyle davanın görevsizlik nedeniyle usulden reddine karar vermiş, itiraz edilmeyen karar kesinleşmiştir.

5. Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesi 06/01/2022 tarih ve E.2021/613, K.2022/2 sayılı kararı ile, davacının oturduğu yerin yargı alanı ile bir bağlantısının bulunmadığı gerekçesiyle 5271 sayılı Kanun uyarınca yetkisizlik kararı

vermiş,itiraz edilmeyen karar kesinleşmiş, dava dosyası Aksaray NöbetçiAğır Ceza Mahkemesine gönderilmiştir.

6. Aksaray 1. Ağır Ceza Mahkemesi 29/03/2022 tarih ve E.2022/198, K.2022/214 sayılı kararı ile, mahkemelerince, davacı tarafından dava dilekçesine konu edilen infaz hakimliği kararlarına karşı davacının yaptığı itirazların değerlendirilerek reddine karar verildiğini, bu nedenle tazminat talebinin mahkemelerince değerlendirilemeyeceğini açıklayarak, yetkisizlik kararı ile dosyanın Niğde NöbetçiAğır Ceza Mahkemesine gönderilmesine karar vermiş,itiraz edilmeyen karar kesinleşmiştir.

7. Niğde 1. Ağır Ceza Mahkemesi 24/05/2022 tarih ve E.2022/198, K.2022/189 sayılı kararı ile, davaya bakma yetkisinin Aksaray 1. Ağır Ceza Mahkemesine ait olduğu gerekçesiyle yetkisizlik kararı ile dosyanın Yargıtay 5. Ceza Dairesine gönderilmesine karar vermiştir.

8. Yargıtay 5. Ceza Dairesi 20/09/2022 tarih ve E.2022/5647, K.2022/10691 sayılı kararı ile,Aksaray 1. Ağır Ceza Mahkemesinin yerinde görülmeyen yetkisizlik kararının kaldırılmasına karar vermiştir.

9. **Aksaray 1. Ağır Ceza Mahkemesi 30/12/2022 tarih ve E.2022/592, K.2022/700 sayılı kararı ile,** dava konusu talebin 5271 sayılı Kanun'un 141 ve devamı maddelerinde düzenlenen tazminat nedenleri arasında yer almadığı sonucuna varıldığını, idarenin iş ve eylemlerinden doğan ağır hizmet kusurundan kaynaklı olduğunu açıklayarak, davanın çözümünün idari yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, ayrıca daha önce idare mahkemesince verilmiş bir görevsizlik kararının olmadığını belirterek, bu nedenle dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine yer olmadığına, Ankara Nöbetçi İdare Mahkemesine gönderilmesine karar vermiş, davacı vekilince karara itiraz edilmesi üzerine, dosyanın gönderildiği Aksaray 2. Ağır Ceza Mahkemesince 07/02/2023 tarih ve D.İş.2023/144 sayılı karar ile itirazın reddine kesin olarak karar verilmiştir.

10. Dosyanın gönderildiği Ankara 4. İdare Mahkemesi, 14/03/2023 tarih ve E.2023/379, K.2023/511 sayılı kararı ile, Aksaray 1. Ağır Ceza Mahkemesince gönderilen dosyanın sehven kayıt altına alındığını belirterek, adli yargı yerince verilen görevsizlik kararı üzerine, davacı tarafından dosyanın idare mahkemesine gönderilmesine ilişkin bir talep olmadığı gibi adli yargı yerlerince dosyanın doğrudan idari yargı yerine gönderileceğine ilişkin bir usul hükmü de olmadığını açıklayarak, usul hükümlerine aykırı olarak gönderilen ve esas kaydına alınan dava dosyasının esas kaydının kapatılmasına ve dosyanın Aksaray 1. Ağır Ceza Mahkemesine iadesine karar vermiştir.

11. Aksaray 1. Ağır Ceza Mahkemesi16/05/2023 tarih ve E.2023/205, K.2023/201 sayılı kararı ile, Mahkemenin30/12/2022 tarihinde, E.2022/592, K.2022/700 sayılı kararı ile görevsizlik kararı vererek dosyayı gönderdiği Ankara 4. İdare Mahkemesinin14/03/2023 tarih ve E.2023/379, K.2023/511 sayılı kararı ile davanın çözümünün adli yargı yerine ait olduğu yolunda karar verildiğini, olumsuz görev uyuşmazlığı oluştuğunu belirterek, görevli yargı yerinin belirtilmesi için her iki dosyanın birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

12. Uyuşmazlık Mahkemesinin görev ve yetkileri, 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 158. maddesi ile 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 1. maddesinde açıkça gösterilmiş, Mahkeme adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili kılınmıştır.

13. 2247 sayılı Kanun'un 1. maddesi şöyledir:

"Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir…",

14. 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesi şöyledir:

"Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli ve idari yargı mercilerinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir. Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca ileri sürülebilir."

15. Aynı Kanun'un 19. maddesi şöyledir:

"Adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerinekendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davadagörevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.

(Değişik ikinci fıkra: 23/7/2008 – 5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir."

16. Kanun'un 27. maddesinde ise, Uyuşmazlık Mahkemesinin, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceleyeceği; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddedeceği kuralına yer verilmiştir.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

İlk İnceleme

17. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut Ballı ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 10/07/2023 tarihli toplantısında; Raporter-Hâkim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, 2247 sayılı Kanun'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

18. Dosyanın incelenmesinden, davacının, hakkında verilen hapis cezasının kesinleşmesinden sonra, denetimli serbestlik hakkından yararlanarak serbest bırakılması gerekirken, idarenin ağır hizmet kusuru nedeniyle fazladan dört ay on üç gün infaz kurumunda tutulduğunu, bu nedenle hem ailesinin hem kendisinin derin ıstırap yaşamasına sebebiyet verildiğini ileri sürerek, yaşadığı acıyı biraz olsun hafifletmesi adına maddi ve manevi tazminatistemiyle idari yargı yerinde dava açtığı, idari yargı yerince,davacının iddialarına yönelik istemlerin tek dilekçe ile dava konusu edilmelerinin mümkün olmadığı sonucuna varıldığı gerekçesiyle dava dilekçesinin, 2577 sayılı Kanun'a uygun olarak ayrı ayrı dilekçe düzenlendikten ve ayrı ayrı harç yatırıldıktan sonra yeniden dava açmakta serbest olmak üzere reddine karar verildiği, davacının aynı istemle Aksaray 1. Ağır Ceza Mahkemesine açtığı davada ise, Mahkemenin 30/12/2022 tarih ve E.2022/592, K.2022/700 sayılı kararıyla, tazminat istemli dava nedeniyle davanın çözümünün idari yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı verdiği, dosyayı gönderdiği idare mahkemesinin her hangi bir karar vermeden dosyayı iade etmesi üzerine 16/05/2023 tarih ve E.2023/205, K.2023/201 sayılı kararı ile, olumsuz görev uyuşmazlığı oluştuğunu ileri sürerek, görevli merciin belirtilmesi için dava dosyasının re'sen Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar verdiği anlaşılmıştır.

19. Aksaray 1. Ağır Ceza Mahkemesinin 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesine başvurabilmesi için, idari yargı yerince aynı konuda verilmiş kesin veya kesinleşmiş bir görevsizlik kararı bulunması, bunun üzerine kendisine açılan davada idari yargı yerinin görevli olduğu kanısına varması ve görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurması gerektiği açıktır. Oysa olayda, idari yargı yerince davacı hakkında aynı konuya ilişkin olarak verilmiş ve kesinleşmiş bir görevsizlik kararı bulunmadığı, böylece ortada 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde öngörülen biçimde, adli yargı yerinde açılan davanın öncesinde, idari yargı yerince aynı konuda verilmiş kesin veya kesinleşmiş bir görevsizlik kararının bulunmadığı kuşkusuzdur.

20. Yukarıda belirtilen hususlar gözönünde bulundurularak,ortada idari ve adli yargı yerlerince, tarafları, konusu ve sebebi aynı olan dava sebebiyle verilmiş iki ayrı görevsizlik kararı bulunmadığından, 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesinde belirtilen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı oluşmadığı gibi, 19. maddede belirtilen koşulların da oluşmadığı anlaşıldığından, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yöntemine uygun bulunmayan başvurunun reddi gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

2247 sayılı Kanun'un 14. maddesinde belirtilen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı oluşmadığı gibi, 19. maddede belirtilen koşulların da oluşmadığı anlaşıldığından, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yöntemine uygun bulunmayan BAŞVURUNUN REDDİNE,

10/07/2023tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer	Nilgün	Doğan	Eyüp
TOPAL	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN